

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.º
BARCELONA.

PERÍÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

ALS PELEGRINS.

A l' hora en qu' escrich son encare pèl camí.
Jo 'ls hi vistos marxar, y 'ls hi desitjat un felis viatge, sobre tot molt llarch. Un tren que caminès sempre; pero que may tornès à passar per Espanya.

Res : axis com avants hi havia «El Judio errante» voldria que hi hagués are «El Peregrino errante».

Y á fe de nell (uso una expressió de pelegrí) que d' errantes, molts d' ells hi anavan més que de lo ordinari.

*
Pero tornaran, si... Y jo que soch generòs vull que quan tornin al menos se trobin ab un bon regalo.

Ells que llavors ja hauràn estat à Lourdes, que fassin lo favor de dirme si per allà dalt hauràn vist alguna cosa per l' istil de lo que conta L' Evenement, periòdich de Paris.

Y com que considero qu' encare que hajan estat à Fransa no hauràn tingut temps d' apendre l' francès, vaig á donarlos traduït lo més notable d' aquest suscació article.

Me guia un sentiment generòs. Si l' ayuga de Lourdes los ha fet singlot, no 'u duptin, llegeixin l' article y 'ls passará.

*
«L' Africa, diu l' articulista, sufreix las invasions de la llagosta; la Fransa las invasions dels pelegrins. Ultimament Bèlgica ha obert las portellas y una pluja de pelegrins impulsats pèl clero dels poblets, ha caigut sobre 'ls Pirineus.

Jo crech que aquests senyors fan com los metjes qu' envian malalts als seus confreres de las poblacions d' ayguas, partintse ab tota lealtat los beneficis. Lo doctor X de Vichy paga cinquanta franchs per cada malalt que l' hi atrassan los metjes de Paris; es qu' ell llavors ja s' encarrega de ferli suar al pobre malalt lo doble de lo que aquesta prima representa.

*
Hi anat à l' estació á veure desfilar los pelegrins. Verga pura, quinas fatxas!

Los uns, malalts que desesperan de la medicina; los altres bobos, y tots plegats entonant un cantich capá de fer caure d' espallias à un camalich.

Tot d' un plegat m' atalayo d' un ganapia que camina ab los ulls baixos, portant un escapulari penjat al coll.

—Bartuméu! exclamo.
Ell tot tremolós aixeca 'ls ulls. Era ell mateix, en Bartuméu lo fill de un masover del meu poble.

—Ahont aném? l' hi pregunto.
—Ja 'u veu, cap à Lourdes.

—Y aixó?
—S'ha de ballar al tó que tocan! ¿qué vol ferhi?

—A quina hora marxes?
—D' aquí un' hora.

—Aném à esmorsar.

En aquest moment m'adono que duya una mà emboicada y ficada dintre de un mocador.

—Y aixó qu' es? ¿Vas arreplegarho á Italia?
—Esmorsant l' hi esplicaré.
Y enretirantse y ab veu baixa anyadi:
—Sàpiga y entenga que surto de la fàbrica dels esgarrats de camama.... per fer miracles.

* * *
Aquesta revelació estranya vá picarme la curiositat: arribarem á la fonda, esmorsarem'vuidant un parell de botellas, y com que l' vi té la facultat de treure 'ls pèls de la llengua, en Bartuméu vá esplicarse de la següent manera.

—Vosté 's recordará de D. Rosa, aquella vella beata que hi havia al poble. Donchs bè: un dia vá venirli desitj d' enviar sis homes á Roma per defensar al Papa. Va encarregarse del equipatje y del viatge d' anada y vinguda, prometent dos mil franchs á cada un lo dia de la tornada.

Naturalment, dos mil franchs son la felicitat de un pobre y no van faltarli 'ls sis homes. Jo era un dels tants.

Varem tenir foch ab en Garibaldi y tres hi van petar. Quan tot vá ser acabat, jo vaig tenir la sort de tornar al poble. D. Rosa en l' entremitj havia mort.

—No 'us apuréu, fills meus, vá dir lo Sr. Rector; encare que D. Rosa no haja fet testament, tothom està enterat del tracte que vá tenir ab vosaltres: es qüestió de que 'us veieu ab los heréus: es un assumptio de bona fe, y tot s' arreglarà.

Los heréus van demanarnos los papers: no 'n teniam cap y van treure's á caixas destempladas.

Los dos companys van resignar-se; jo no. Jo vaig empèndrelas contra 'ls heréus, contra D. Rosa, contra tothom, fins que un dia l' rector me crida apart y 'm diu:

—Mira Bartuméu, ab las tèvases queixas tú ets l' esclàndol del pais: ja sè que son fundadas y 't planyo; però has de tenir resignació. Per lo demés jo no t' olvido. Aqui tens cent franchs y aquesta carta: te 'n vás á Gand y 't presentas al convent dels Carmelitas: demana al pare Angel y ell te creerà una bona posició.

Vaig darli las gràcies y cap á Bèlgica falta gent.

Lo pare Angel després d' enterarse de la carta vá dirme:

—Fill meu si no 'us falta valor, jo 'us faré home. Jo soch l' encarregat d' arreglar las pelegrinacions de Bèlgica. Illeu sentit parlar de las ayguas de Lourdes?

—Si, pare.

—Aquestas ayguas ó potser la fé han fet curas admirables, sobre tot tractantse de malalties nervioses. Lo que no s' ha vist encare, perque Déu no 'u h' permés, un manco tornant ab los dos brassos, un borni ab los dos ulls ó un geperut aplanat. Respectem los decrets de la Providència. Pero perque la fé no 's refredi hem de mantenir viu y encés constantment lo foch, y jo hi montat aquí al convent una fàbrica d' esguerrats falsos, propis per miracles. Miréu: dias endarrera vaig arreglar un geperut que en aquestas horas ja està més dret que un pal. Un noy també, arreglat per mi, tenia una cama més curta que l' altra; anava ab crossas y ab dos novenes y divuit tomas, ja ha llençat las crossas y corra més lleuger que una daina.

—Y bè jo?...
—Si voléu servirme tindréu 1,200 franchs anuals, més trescents franchs per malaltia y viatje pagat.

—Contéu ab mi. ¿Y que haig de fer?
—Seréu un manco artificial. Comensaréu per lligar-vos la mà al bràs durant alguns dies: aixis se 'us inflarà una mica; luego 'us hi feréu una untura que 'us dare i acabareu per tenir un estrem de bràs com una bola.

—Pero aixó 'm farà patir.
—Es precis saber patir per la fé... y per trescents franchs.

—Y durarà molt l' inflamació?
—Vuit dias no més. Al arribar á Lourdes deixaréu l' untura: dos ó tres cops al dia 'us rentaréu ab aigua de la font miraculosa.... Desapareixerà l' inflamació, y rápidament recobraréu l' us de la mà.
Aixó es lo que vá dirme l' pare Angel.

* * *
—Bravo home: y are tú tè 'n vás á Lourdes?
—Ja veurà: bè 'm tinch de guanyar la vida.
—Y després.
—Després anirà á la Saleta ab una cama de fusta.... A últims d' any, ja contan ab mi per un' altra peregrinació.... y després Déu ajudarà.

—Y aixó t' agrada?
—Ja 'u veurà: tinch bona taula, bon llit, no 'm falten quatre duros....

—Escola: ¿Y la fàbrica del pare Angel ha produhit molts esgarrats?

—Actualment ne venen ab nosaltres tres ó quatre més. Vé un senyor ab un cancer postis: un' altre ab unas llagas á l' espalla.... Y assegura que se n'hi aniran en quaranta vuit horas....

—Aquest frare, Bartoméu, es precis confesarlo, es un geni.

—Y l' ofici l' hi produheix: los devots pagan bè; la casa es molt rica: fins hi ha hagut un banquer que l' hi ha proposat una emissió d' accions per un capital enorme....

—Y qué ha respot?
—Res: ha dit: *Et ne nos inducas in temptationem.*

* * *
Després vaig accompanyar á n' en Bartoméu fins à la estació.

Allí vá tornar á baixar la vista; era l' devot modelo de la pelegrinació.

Torcent lo cap v' dirme al despedirnos:
—Dispensem si no l' hi dono la mà; d' aquí quinse dias a tornar á passar per Paris, espero que mas oracions serán ateses, y que haurà desaparecut la malaltia que m' afligeix.... Adiós.

* * *
Aixis acaba l' article.
Nosaltres voldriam saber no més, si està á tanta alçada com á Bèlgica l' industria nacional.

T. DEL F.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

BENEFICI DE L' ANTONET.

Aquesta setmana l' benefici de l' Antonet ha sigut com lo sol; ha eclipsat totes las estrelles.

Lo dimarts lo Circo equestre estava plè de gom à gom: feia una calor espantosa y la gent s' apretava en los palcos y cadiras, en las graderies y fins en las portes y corredors.

Desseguida varen sortir los cartells anunciant que s' havia fet net d' entrades y de localitats; y unas poques que n' tenian los revenedors las venien al preu que 'ls daba la gana.

Una cosa que no s' havia vist mai: l' autoritat per despejar una mica l' teatro, va ordenar que s' tornessin los diners a qui 'ls reclamés. Doncs consti que no va presentarse una sola persona a reclamarlos.

Un' altra cosa que mai s' havia vist: municipals de caball a la porta del Circo, municipals de peu, polissons y a dintre municipals armats ab carabina.

Jo m' creya que allo era una broma del Antonet; pero varen dirme qu' eran municipals de debò.

Que tè l' Antonet per excitar aixis l' entusiasme dels barcelonins?

Vaig a dirlo en pocas paraules.

L' Antonet va venir ab la companyia; va passar uns quans dies casi desaperebut; vestit ab la casaca, corbata blanca y guant blanch, ab lo cabell llis y aplatan, la cara enveïlla ab algunes ratllas negras molt bén tiradas y l' nas enrojat de color, vermell com si hi tinguis un panalló, sortia fent l' onso, mirant de regull, fent veure que treballava y no moventse, de manera que molts se creyan qu' era una cosa aixis, com un mitjà amo de la casa.

Tot d' un plegat reb una castanya y cau a terra: l' ilusiò 's desvaneix: aquella especie de representant de l' empresa es un clown que volia enganyarnos, y l' públic rihent, exclama:

—Caratús... M' ha fet gracia!

Y ja se sab, en aquest país val molt més caure en gracia que ser gracios.

Desde llavors sortia l' Antonet, cada dia vestit ab la mateixa catracòlica, ab los mateixos plechs al vestit, ab las mateixas ratllas a la cara, ab lo mateix vermello a la punta del nas, alt, prim, doblegat, fent lo tonto, mirant de regull, recullint puros, y sortir ell y escaparli al públic la riella era tot hú.

Cosas de mérit, hém de dir la veritat, no fa més que aquells salts mortals girant lo cos mentres es en l' ayre, tot això amenisat pels faldons de la casaca; y en la batuda americana hi ha que veure'l fentlos dobles y passant pel cercle estret llisquen com una anguila.

Y aquesta llaugeresa forma un contrast tan repentina ab aquell posat de tauja que emplea durant tota la funció, que l' públic, naturalment, com no s' espera, va res d' allo, riu y aplauideix.

Apart d' això l' mérit principal del Antonet es haver creat un tipo.

Talment se diria que ha passat horas enteras en un manicomí, estudiant lo posat dels ximples inofensius; tant b' 'ls imita, que una nit, segons m' han contat, lo doctor Pujadas volia endurse'n a Sant Boi de totas las pasades.

Per omplir los intermedis; per amenisar l' acte de treure y posar una xarxa, preparar un aparato, estendre o plegar una catifa, no hi ha ningú com ell.

Allí es de veure al home de recursos.

Jo l' batejo ab un titol: *lo caricato dels clowns*.

Per acabar:

En Toni Grice es lo clown de la quitxalleta: si se'n senten de riellades de criatures quan ell fa una ganyal!

L' Antonet es lo clown de la gent gran.

L' un s' enfarina la cara; l' altre s' caracterisa.

Y lo més notable es que s' caracterisa com un verdader artista.

UN MÚSICH DE L' ORQUESTA.

ANTANY Y ENGUANY.

Un periòdich de Madrid ha dedicat als pelegrins de Lourdes les següents seguidilles, que de segur si las haguessen cantades pèl camí ab acompañament de guitarras y bandurrias n' haurien tret més bon resultat que de l' himne de 'n Sucre-candi.

Las deixém, com es natural en la mateixa llengua del original:

Con bordón y sandalias
En otros tiempos,
Y peditibus andando
Iba el romero,
En la creencia
De que sin sacrificio
No hay penitencia.

Mendigando el sustento
De cada dia;
Sufriendo el sol y agua
Y otras fatigas,
En Dios fiando
Caminaba el romero
A pie y andando.

Pero como los tiempos
Todo lo cambian,
Ahora los peregrinos
En expres viajan.
Comen en fonda,
Y, en lugar de pedirla,
Hoy dan limosna.

Y la dan, no a los pobres
Y a los enfermos,
Dánsela a un poderoso
Robusto y bueno,
Que votos hizo
De vivir siempre libre
Cual Jesucristo.

Esclavina no usan
Hoy los romeros
Porque ocultan las conchas
Dentro del pecho,
Y, llena de agua,
Llevan bajo del gorro
La calabaza.

He visto más de cuatro
En estos días,
De esos que llevan fraque
De sacristía,
Que así, a los bobos,
Váñese peregrinando
Con ama y todo (1).

En coches de primera,
Con caloríferos,
Cristales, almohadones,
Y otros cíclicos,
Van los romeros
A negociar un pase
Para ir al Cielo.

Acaso al leer mis versos
Habrá quien diga
Que escribir tales cosas
Es herejía...
Pero en Dios fió;
El juzgaré al poeta
Y al peregrino.

UN PICARO LIBERAL.

ACUDITS.

Un mestre d' estudi dels que cobran y que per això s' permet lo lujo de riure de tant en tant, va fer una observació molt atinada sobre l' riure.

Hi ha cinch maneras de riure, deya; segons lo que rigui s' valga de una ó altra de las cinch vocals.

Se riu, fent A...a...a...a... E...e...e...e... I...i...i...i... O...o...o...o... y U...u...u...u...

Entre 'ls que riuen valentse de la A hi trobareu als homes franchs, movedissos, amants de la gresca y del bullici.

Los que s' valen de la E per riure son flemàtics, melancolichs, de posat minso, tristes que riuen per forsa.

Los que per riure s' serveixen de la I son timits e irresoluts. Las criaturas regularment riuen d' aquest modo.

La O ribent es la lletra més simpàtica. Una rialla ab O denota un caràcter viril, una naturalesa plena de salut y un cor generós.

Lo riure ab U es lo riure pitjor. Regularment riuen axis los que menjan molt y tenen poca conciencia.

Aixis s' expressava l' mestre d' estudi.

Are jo vaig a fer una aplicació práctica d' aquesta teoria.

Lo dia que van marxar los pelegrins tots reyan, los que prenian lo carril y 'ls que s' ho miraven.

Aquells neos d' esclofolla resseca, cara afeitada y llabi de dalt groch de rapé, reyan fent E...e...e...e...

Las donas clòròticas y las sapades majordonas, tota la pelegrinalla fèmenina reyan fent I...i...i...i...

Are 'ls capellans que duyan la teula al clatell y 'ls mantéu cargolat al bras com una capa de torero, y 'ls ex-cabecillas que tenen lans surgits a la pell com a la conciencia reyan fent U...u...u...u...

Respecte als que s' ho miraban, reyan de un' altra manera.

Las rialles d' aquests, al veure tanta llana eran exponents y francas y feyan: A...a...a...a... y O...o...o...o...

Manera de fer un periòdich, y guanyarse la vida.
No hi fa res que no s' tingan suscriptors. Lo periò-

(1) Regresando á Madrid desde un punto de Andalucía, á principios de Octubre del 66, tuve la dicha de ver y examinar de cerca a muchos de los peregrinos que venían en el mismo tren que yo y efectivamente, algunos de ellos iban acompañados de sus amas. Yo, por entretenimiento vine apuntando en mi cartera estas seguidillas, según se me iban ocurriendo.

dich pot repartirse gratis. Tot es qüestió d' anuncis.

Vostès dirán. ¿Y si no venen 'ls anunciant?

No s' apurin per tant poca cosa: si 'ls anunciant no venen, se 'ls fa venir.

S' Saben com?

S' anuncian las botigas més dolentes: los adroguers que falsifican lo sucre, los fornells que no donan lo pés, las fôndas que serveixen ab las estovalles brutas y 'ls menjars mal guisats etc. etc...

—Y vol dir que aquests pagaran los anuncis? me pregunto un amich.

—No; pero donaran diners perque 'ls borrin.

M. M. M.

DORMINT.

Somisba, nina, un dia,
que m' estebia aprop del mar
essential dessota l' ombla
d' unsverts sàlzers enllassats.

Somisba que las rosas
coronaban lo meu cap,
tendres, frescas, sense punxas,
ab son cálzer perfumat.

Un oreig plé de dolura
me besava, transpolant
las divines melodias
de cent merlus y pinsans.

Jo sentia sa veu pura
ressonant pe l' meu costat,
y hasta 'ls veys com saltaban
joganers y enamorats.

No sé què en mon pit sentia
que me l' feya palpitar;
no sé què sobre s' posava
de mos llavis abrusats.

Lo que sé es que jo m' cremaba
ab un' foch intens y estrany,
y un suspir vaig dona al ayre
que, sonant, me despertà.

Plé d' assombra volgué alsarme,
mos recorts amalgamant:
mes vegi qu' uns tendres brassos
me tenian abraçat.

Erais tú, nineta mèva;
tú mon somni dols veillant.
Ay! Al véure't vaig pensarme
que aquell somni era vritat.

C. GUMA.

ESQUELLOTS.

La Gareta de Catalunya ha sigut denunciada.

També ho ha sigut *L' Avi*.

Naturalment, som al temps del melons: la via periodística està plena d' esclofollas, las reliscadas abundan, y 'l Sr. Fiscal està sempre de guardia á la casa de socorro de l' Audiencia.

Molt desitjèm, que tant la *Gareta* com *L' Avi* surtin sancions de las mans del Sr. Cortina.

Al últim s' han aprobat los comptes del tech de Moncada.

Pero s' ha demostrat:

Primer: que 'ls comptes pujan 17 mil pessetas.

Segon: que aquest gasto no estava autorisat per cap acord del Ajuntament.

Tercer: que no estaven consignadas en cap dels capitals del pressupuesto.

De manera que á pesar de tot, l' Ajuntament ha aprobat los comptes perque en aquestas coses vots son triunfos.

Pero diguin ¿Los aproba Barcelona?

Jo no més penso ab una cosa ¡17 mil pessetas per un dinar!...

Un centenar de convidats que gastan 17 mil pessetas: això surt á 170 pessetas ó sigan 34 duros per cubiert.

[Moltas tragaderas tenen los concejals!

Nosaltres, francament, no n' tenim tantas!

Una persona curiosa ocupantse de la gran rebaixa que 'ls carrils han fet als pelegrins de Lourdes ha tret lo següent càcul:

Un vagó plé de pelegrins ha produït á las empresas tant com un vagó plé de bestià de llana.

De manera que las empresas han fet un xiste y un negoci.

Segons la lley municipal tots los veïns de una població tenen dret á examinar los comptes de un Ajuntament.

Y no obstant, un periodista volia veure 'ls comptes de Moncada y van negals'hí.

Això vol dir que la lley fa uns comptes y l' Ajuntament uns altres.

Al crucarse 'l tren de pelegrins ab un tren de passatgers, los pelegrins cridaven:

—Viva la llana!

Ja 'm creya jo que 'n tenian molta; pero no tanta...

Molts pelegrins anavan ab botijas, ampollas y garrafes plenes de vi.

D' aquestas garrafas, ampollas y botijas ne deyan pots espirituals.

Y per anomenarlos aixis feyan lo següent càcul:

«Al anar las durém plenes de mam pél viatje, y en lo mam hi ha esperit: al tornar las durém plenes d' ayqua de Lourdes, d' aquesta ayqua miraculosa que treu las tacas del cos y de l' ànima.

De un periòdich de Valencia:

«A Lourdes les coses més dignes de respecte serveixen per divertirse als més, per orar als menos, y per especular á costa de la credulitat dels uns y la generositat del altres.»

Cosas del carril de Sarrià:

Prenen un bitllet de tercera classe y 'ls deixan tancats dintre de la sala d' espera.

Prenen un bitllet de primera ó de segona y 'ls deixan sortir al anden á pendre la fresca.

L' empresa de Sarrià no sols especula ab lo carril; també especula ab la naturalesa.

Si vol que tothom vagi á primera ó segona y ningú á tercera, ja l' hi donaré un remey.

Es molt senzill: que posi claus als assietos.

Lo Papa ha dispensat als pelegrins de menjar peix lo divendres.

Potran atiparse de costellas, sense pecar.

¡Quina degeneració!

Avants los pelegrins anavan á peu; are van en carril.

Avants dejunavan; are fins menjan carn als divedres.

Avants una pelegrinació era una mortificació continua; are es un recreo.

Tot se civiliza, tot se dulcifica; la comoditat se fica per tot arreu. Avants s' anava al cel plorant; are s' hi vá ribent.

Un fet curiós.

Úns lladres varen robar 3 mil rals á un passatger. Los civils ván agafar als lladres; pero no ván recobrar los cinc mil rals.

Quan los lladres venian de fer lo robo, pél camí, zás, surt un' altra partida y roba als lladres primers.

Y no se sab si als lladres segons los hi ván sortir uns lladres terciers y aixis sucessivament.

No seria estrany: abunda tant l' especie!

En lloch del Joseph Llobet Roig, autor del crim del carrer de la Paloma, ván agafar á un Joseph Llobet honrat pagès de Balaguer, ván durlo á Barcelona, corrent mil perills, ván dar un disgust de mort á sa família... y al últim ván deixarlo anar.

—Y are tòrnate'n á casa téva, y si no tens quartos pél viatje, veshi á peu.

¡Quina policia més guapa! Y sobre tot ¡quinas lleys més justas!

Preparinse pél número que vé.

L' Esquella ha enviat un representant á Vallfogona. Això vol dir que tindrém notícies detalladas de la festa que allí se celebra, y que dedicarem un número enter á conmemorar lo recor del insigne poeta català, que fou l' únic representant de nostra literatura en un sige qu' era de vida per la castellana y de mort per la nostra.

—Tindrém aquest any firas y festas de la Mercé?

Ecco il problema que han de resoldre 'ls boliquers adherintse á la suscripció oberta.

Jo ho conciliaria tot: faria una fira ahont s' hi venessin concejals, y quan no 'n quedés ni un, llavors tot Barcelona faria festa.

Ah lo titol de Velógrafo se vén á la botiga de cromos, estampas y objectes de escriptori de la Tapineria un aparato per obtenir en menos de 5 minuts cent copias molt bén fetas de qualsevol mena de original.

L'invent es enginyós y 'ls resultats que dona molt satisfactoris.

Vaja que desd'are un escriptori sense Velógrafo serà una antiguala.

EPÍGRAMAS.

Lo sortirne regidó
fa miracles, es provat;
fins al home més negat
torna en home de debò.

Bon exemple n' es d' això
en Quimet que n' va sortit;
era un tronat, un roci,
ningú es cas de saludarlo...
tothom ara va á trovarlo,
tè molts quartos, y es molt fi.

R. ARUS Y ARDENIUS.

Per por que darrera d' ell
no l' hi fessin may cap mueca
deya un mestre á n' als seus noys:
—Jo tinch un ull al darrera!

— De cap á la feyna estich
perque may m' estich distreta
quan me trovo en lo travall,
me va di una modisteta.
Mes aquest matí he sabut
que coim que 's molt dormilega
a la feyna está de cap ..
perqué dorm sobre la feyna.

F. LI Y B.

QUENTOS.

A un metje se l' hi presenta una persona y l' hi diu:

—No 'm coneix?

—No.

—Recorda que quatre anys endarrera trobantme
molt mal vā ferme aquesta recepta?

—Are bi catch, si senyor. ¿Y que tal l' hi ha probat?

—Miri, tant magnificament, que aquí hi vingut per
donarli las gracies més expresivas.

—Y há près sempre la medecina?

—Dia per dia, quatre anys de carrera.

—¡Ah! exclama 'l metje plé d' entusiasm: no 'n
corren de pacients com vosté; tóquila: vosté es digne
d' estar malalt.

Parlava de un avocat un entusiasta que havia
guanyat un plet gracies á la sèva intervenció.

—¡Es un gran homel deya: sab de tot.

Y un esceptich l' hi responia:

—Si, fins sab una mica de lleys.

Un fulano qu' estava gras y bō vā morir de re-
pent.

—Sembla impossible deya un amich seu. ¿De que
haurá mort?

—Jo sempre l' hi advertia, respon un altre: Pepet,
Pepet, tu menjas massa.

—¡Pobre Pepet! Y está clar que menjava massa; pe-
ro com qu' era tant curt de vista, may veja lo que te-
nia al plat.

Al principi del istiu, quan feya aquell fret una senyora
molt fredolica se 'n anava cap á Rosas.

—Ahont vā senyora ab aquest temps? vā preguntarli
un del seus tertilians.

—A Rosas á pendre banys de mar.

—¡Com! Y no s' esgarrifa pensant que vā á quedar
convertida en un mantecado?

—No tinga cap temor, que m' hi fet forrar de pells
tots los trages de bany.

Un carter s' ha retirat empleant lo fruit de las sèvas
economias comprant paper de una societat.

Las obligacions han anat per terra, y ell, com es
molt natural se queixa y 's lamenta.

Y un seu amich l' hi diu:

—També tu tens obligacions?

—Si, y bén guanyadas de quarto en quarto ab lo
mèu treball, treball honrat y penos. Tot lo que tinch
ha sigut guanyat ab lo suer dels mèus peus.

Un negre arriba per primera vegada á un país molt
fret.

Al véure 'l un gos comensa á burdarlo, tots los gos-
sos del veïnat surten de casa sèva y tots ells fan coro
contra 'l pobre negre.

Aquest s' ajup per cullir una pedra y desferse dels
sèus enemichs; pero desgraciadament la gelada ha si-
git tant forta, que la pedra està solidament incrusta-
da en lo glas y no pot seguir.

Llavors lo negre tot admirat exclama.

—Vaya un país més estrany! deixan anar als gossos
y lligan las pedras.

A Paris hi ha certs balls de donas divertidas.

Un gueto foraster, alegre encare desitjant recordar
los anys divertits de la sèva juventut, se presenta al
ball. Feya trent' anys que no hi assistia.

Reflexió que feya al sortirne:

—Trenta anys endarrera las donas per entrar en ma-
teria y trabar conversació ab un home vos demanaven
l' hora; pero are 'us demanan lo rellotje. Tot progrésa.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

SONEJO.

Primera si es en doble y acentuada
quan petitet l' haurás molt repetida;
à prima y quarta crech que may l' olvida
lo meu leal cor, perque ella es ma estimada
Segona ab son olor, que tan m' agrada
à que gosém un rato nos convida;
tercera prima, quant lo fret molt crida,
sobre mon cos la veus ben colocada.
Es una quarta y prima ofensa dura
y no obstant, creu que sempre jo 'n voldria
y ab mi tothom que menjari be procura.
Un tot que es molt freqüent veuré avuy dia
ho es lo ximple y lleuger que res l' apura
y ab qui, per res del mon tractar voldria.

DOS PARAIGUAS DE COTÓ.

II.

M' ha regalat un tres dos
la tot, nena molt hu quarta,
que ven quarta repetida
y tè un tipó que m' encanta.

TIJA XICH DE M. DE R.

ENDEVINALLA.

Me dihuen que soch bō y sá
y no soch bō per menjá.

BAUDIMERO BORATAU.

ANAGRAMA.

En un moll primè desert
molt dos estaba en Gallart
perque la tres lo va quart
per quint un jove inespert
Veyent que a qualsevol lloch
s' anaba sis per morir,
detenintlo, li vaig dir
set aquesta idea al foix.

QUADRAT DE PARAULAS.

Substituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y ho-
rizontalment digan la 1.ª rattia un nom de dona; la 2.ª uns
animals; la 3.ª lo que 's vén á taula y la 4.ª més animals.

T. X.

CONVERSA.

—Mariano vaig á ferme una pregunta ¿vo's ser socio ab
nosaltres?

—Per quin negoci?

—Per un forn de pa.

—Per are no pot ser.

—Perqué?

—Perque ja soch socio d' una fàbrica.

—De qué?

—Entre tú y jo ho hem dit

UN PILOT DEL MASNOU.

TRENCA-CLOSCAS.

Bernat, Anton, Vicens, Julià, Narcís, Llucia.
Colocar aquests noms en columna de modo que las tres
primeras lletras dels tres primers noms y las tres últimas
dels altres, formin lo nom d' un poble de Catalunya.

AIXORAMSUT.

GEROGLIFICH.

L HOME
S. T
XXVI VIX
DII

RAVAL.

SOLUCIONS.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Cassola.
2. IDEM 2.ª—Monseny.
3. ENDAVINALLA.—Campana.
4. ANÀGRAMA.—Ornat, trona, notar, rotan.
5. TRENCA-CLOSCAS.—Samalús.
6. CONVERSA.—Joan.
7. COMBINACIÓ NUMERICA.—1 2 3 6 8
8 3 1 2 6
2 8 6 3 1
6 1 2 8 3
3 6 8 1 2
8. GEROGLIFICH.—De sobre á sota.

TIPOS DE BARCELONA.

Ratas d' Iglesia.

ACTUALITATS.

Fira de Lourdes.